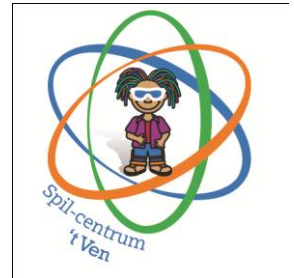

Gedragscode

Een gedragscode? Is het iets nieuws? Moet dat zonnodig?

Iets nieuws: nee, eigenlijk niet. Wij hanteren al lang bepaalde afspraken die te maken hebben met onze omgang met leerlingen, ouders of andere betrokkenen. Zijn deze afspraken voor iedereen duidelijk? Zijn ze schriftelijk vastgelegd zodat iedereen die het aangaat ze in kan zien en weet waar hij/zij aan toe is? Op beide vragen is het antwoord nee.

Wij zijn van mening dat het goed is om bepaalde afspraken die je met elkaar moet hanteren op een rijtje te zetten, zonder daarbij geforceerd om te gaan met het hanteren van die afspraken.

Gedragsregels zoals afspraken over te laat komen, het roken op school, het gebruik van materialen e.d. zijn voor iedereen duidelijk. De richtlijnen die we hierbij hanteren passen binnen onze schoolcultuur.

Maar ook de wijze waarop leerkrachten met leerlingen omgaan, hoe leerlingen onderling met elkaar omgaan, de omgang tussen leerkrachten onderling, het omgaan van leerkrachten met ouders bepaalt mede de cultuur en de sfeer op school.

Het pedagogisch klimaat krijgt bij ons op school pas echt vorm als er duidelijke afspraken gemaakt worden. Afspraken die een bijdrage leveren aan een prettige sfeer waarin elkaar geen pijn of verdriet wordt gedaan en waarin we elkaar niet in een bepaalde positie dwingen.

Deze afspraken worden weergegeven in de vorm van een gedragscode die van toepassing is op onze school, basisschool Theresia.

Bij het hanteren van de gedragscode van onze school vinden wij een aantal aandachtspunten belangrijk:

- De gedragscode houdt niet in, dat gedrag wat niet in de regels is vastgelegd, automatisch wel toelaatbaar is.
- De gedragscode mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan.
- Bij het vaststellen van de regels moet rekening worden gehouden met de aard en het sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Procedure

Als team hebben wij deelgenomen aan een studiedag waarbij we een training hebben gevolgd omtrent agressie en geweld. We hebben ons gebogen over allerlei praktijksituaties waarbij we o.a. over de volgende vragen hebben nagedacht: wat voelen we, wat doen we, is hier sprake van seksuele intimidatie, is hier sprake van machtsmisbruik, grensoverschrijdend gedrag? We hebben ons verdiept in de verschillende vormen van agressie en met elkaar een plan van aanpak opgesteld over 'hoe te handelen'.

Naar aanleiding van deze discussies is per groep in concept gedragscode gemaakt. Deze concepten zijn samengevoegd tot een geheel en met het team besproken en goedgekeurd. Daarnaast heeft ook de MR de gedragscode besproken en goedgekeurd. Vervolgens is de gedragscode aan de ouders van de school gepubliceerd op de site en kort weergegeven in de Oja.

Met ingang van schooljaar 2011-2012 is het gedragsprotocol opgenomen in de schoolgids. De volledige versie van het gedragsprotocol is gepubliceerd op de website van de school.

Doelen en voordelen

Doelen:

- Het scheppen van een goed pedagogisch klimaat waarin alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen.
- Het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in ruime zin.
- Het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle betrokkenen bij hun werk op onze school.
- Het bewaken van de privacy van alle betrokkenen.

Voordelen:

- Betrokkenen kunnen elkaar aanspreken op naleving van deze gezamenlijke gedragsregels.
- De school kan door middel van deze gedragsregels naar buiten toe, met name naar de ouders van de leerlingen, duidelijk maken hoe binnen de school betrokkenen omgaan met aan hen toevertrouwde leerlingen.

Uitwerking van de gedragscode van basisschool Theresia

Wij willen Theresia een plek is waar vooral kinderen, maar ook ouders en teamleden, zich veilig en gerespecteerd voelen, zichzelf kunnen zijn en met plezier naar toe komen.

Zo'n schoolklimaat wordt gemaakt door de kinderen, de teamleden, de ouders en de schoolleiding. Het vraagt van iedereen een behoorlijke dosis inzet en de nodige tijd. Hier staat tegenover dat er geluisterd wordt naar elkaar en dat problemen worden uitgepraat. Men ervaart steun en belangstelling van de anderen. De goede sfeer heeft een positieve invloed op ieders functioneren en welbevinden. Kinderen vinden het fijn om naar school te gaan, leerkrachten hebben plezier in het werk en ouders vinden het prettig om daar waar het kan en nodig is, hulp te bieden.

We vinden het belangrijk om op grond van gelijkwaardigheid met elkaar te werken en te communiceren. Dit impliceert dat betrokkenen, kinderen, ouders en leerkrachten, serieus genomen worden en dat er geluisterd wordt naar wat iemand te vertellen heeft, ongeacht leeftijd en/of rol.

De sfeer waarin een kind opgroeit, is van groot belang om een volwaardig mens te worden. Als voorwaarde stellen wij een vriendelijk en veilig klimaat met daarbij orde en regelmaat.

We streven ernaar dat kinderen zich ontwikkelen tot mensen die:

- Goed met elkaar kunnen samenwerken.
- Met een grote mate van zelfstandigheid hun weg kunnen vinden.
- Verdraagzaam zijn.
- Een onderzoekende houding hebben.

Van alle geledingen binnen de school; directie, leerkrachten, leerlingen, niet onderwijzend personeel, ouders, buitenschoolse opvang, overblijfouders en stagiaires, wordt verwacht, dat zij zich houden aan de vastgestelde regels.

1. Gedrag op school

Het streven naar gelijkwaardigheid binnen de school houdt in dat het volgende gedrag niet wordt getolereerd:

- Grappen met een vernederende strekking die kwetsend bedoeld zijn t.o.v. alle geledingen binnen de school.
- Seksueel getinte opmerkingen over of vragen naar uiterlijk en/of gedrag van een ander.
- Handtastelijkheden die als vervelend kunnen worden ervaren.
- Intimideren, uitdagen, schelden, vloeken, pesten en verwensingen t.o.v. alle geledingen binnen de school.

Vormen van agressie:

Frustratie

Kenmerken:

Onverwachtse en heftige ontlading.

Emotioneel: gaat gepaard met controle verlies.

Onderwerp van de agressie is vaak onvrede over de verleende diensten, regels en procedures van de organisatie. Men voelt zich niet serieus behandeld.

Bij deze agressie kun je voorstellen dat men boos is.

Het is een spontane uitbarsting.

Er zijn geen dreigementen gericht op de persoon.

Soms zijn dreigementen wel gericht naar zichzelf.

Hoe om te gaan:

Actief luisteren door samen te vatten.

Begrip tonen, echtheid en empathie.

Stoom af laten blazen.

Eventuele fouten toegeven.

Ingaan op de inhoud van de klacht.

Witte boorden

Kenmerken:

Persoon is welbespraakt.

Persoon is goed op de hoogte van wetten en regels.

Persoon plaatst zich boven diegene die de organisatie vertegenwoordigt.

Hoe om te gaan:

Aanspreken op hoe de persoon het zegt.

Altijd eerst het gedrag begrenzen.

Niet in discussie gaan.

Zonodig kort de werkwijze uitleggen.

Regie houden in het gesprek.

Spreken in de ik-vorm.

Iemand oordeelloos aanspreken.

Op de persoon

Kenmerken:

Deze agressie is doelgericht.

Persoon weet wat hij doet en heeft dus controle over zichzelf.

Hij gebruikt (be)dreiging als middel om zijn doel te bereiken.

Persoon maakt gebruik van zijn reputatie.

Vaak persoonlijk gericht. Je wordt uitgescholden en er worden opmerkingen over je uiterlijk gemaakt. Je wordt 'uit de tent' gelokt.

Deze agressie voelt onbegrijpelijk en onredelijk aan.

De opbouw van deze agressie is 'zuigend' en wisselend van aard.

Hoe om te gaan:

Geeft beslist niet toe onder druk van de dreiging.

Ga niet in op de inhoud van de klacht.

Maak het gedrag van de persoon bespreekbaar door te zeggen dat u op deze wijze niet gewend bent om met mensen om te gaan.

Blijf consequent in hem tot de orde roepen.

Geef de persoon de kans om zich te herstellen.

Wijs de persoon op de consequenties van zijn gedrag; als hij zich niet anders gaat gedragen, volgt er een sanctie.

Gebruik geen tegenagressie. Laat je niet verleiden tot terugschelden.

Het formuleren van een keuze (bij agressie op de persoon):

Het gedrag onderkennen en erkennen.

Het gedrag concreet benoemen, *vanuit de ik- beleving*.

Formuleren van een keuze, *waardoor de ander de verantwoordelijkheid krijgt*.

Keuze of sanctie binnen basisschool Theresia:

Afhankelijk van de situatie die voorgevallen is, beslist de leerkracht en/of directie of er een keuze of sanctie volgt. De volgende sancties kunnen gelden:

- Het maken van extra werk.
- Nablijven.
- Apart zitten.
- Uit de klas.
- In een andere klas/ ruimte plaatsen.
- Leuke dingen afnemen.
- Opschrijven wat er is gebeurd.
- Schorsing.

Ouders worden in alle situaties ingelicht over het voorval en hoe het opgelost is of opgelost gaat worden.

2. Schoolse situaties

Knuffelen of op schoot nemen:

- In de onderbouw en in de middenbouw kunnen leerlingen op schoot worden genomen en/of worden geknuffeld. Dit gebeurt niet als het kind het zelf niet wil.
- Troosten, belonen, feliciteren e.d.
- De wensen van kinderen worden hierin gerespecteerd. Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij prettig of niet prettig vinden. Spontane reacties bij troosten en belonen in de vorm van een zoen zijn mogelijk, maar gaan niet van de leerkracht uit.

Aan- en uitkleden:

- In de onder- en middenbouw worden kinderen, indien nodig, geholpen met aan- en uitkleden. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer.
- Bij de zwemles kleden jongens zich gescheiden om van meisjes. De leerkracht is niet in de ruimte van het andere geslacht aanwezig, mits de personele bezetting niet anders toelaat en als er calamiteiten zijn.
- Moet hij/zij toch in de kleedruimte zijn, dan zal er eerst geklopt moeten worden en aangekondigd moeten worden dat hij/zij binnen wil komen. Na een korte pauze wordt pas echt naar binnen gegaan.

Gymnastieklessen:

- Vanaf groep 3 kleden de jongens en meisjes zich gescheiden om. De leerkracht is niet in de ruimte van het andere geslacht aanwezig, mits de personele bezetting niet anders toelaat en als er calamiteiten zijn. Moet hij/zij toch in de kleedruimte zijn, dan zal er eerst geklopt moeten worden en aangekondigd moeten worden dat hij/zij binnen wil komen. Na een korte pauze wordt pas echt naar binnen gegaan.

Het lichamenlijk contact tussen een leerkracht en een kind mag alleen functioneel zijn:

- Hulpverlening bij uitvoeren van gevraagde oefenstof op verantwoorde wijze.
- Beveiliging bij oefenstof die fout uitgevoerd wordt.
- Noodzakelijke en erkende EHBO-aanrakingen.
- Vechtende kinderen, na mondeling verzoek te stoppen, lichamenlijk aanraken om ze te scheiden.
- Hysterisch gedrag van kinderen eerst mondeling proberen te stoppen en, indien dat niet werkt, door verantwoord vastpakken tot rust brengen om de fysieke veiligheid van alle betrokkenen te garanderen.

Eén-op-één situaties:

Probeer zo min mogelijk met één kind in de klas of een andere ruimte achter te blijven, waarin jij en het kind niet zichtbaar zijn.

Bespreken van onacceptabel gedrag:

Kinderen die gedrag vertonen dat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop in ieder geval aangesproken. Afhankelijk van de situatie gebeurt dit individueel of in klassenverband. Bedoeld wordt gedrag zoals beschreven onder "gedrag op school". De ouders/verzorgers van de betreffende leerling(en) worden ingelicht en indien nodig uitgenodigd voor een gesprek om samen met de leerkracht (eventueel kind) afspraken te maken.

Onacceptabel gedrag van de leerkrachten wordt individueel met de betrokkene besproken. Dit gebeurt door de directie.

Speelpleingedrag en gedrag in de klas:

Het lichamenlijk contact tussen een leerkracht en een kind mag alleen functioneel zijn:

- Vechtende kinderen, na mondeling verzoek te stoppen, lichamenlijk aanraken om ze te scheiden.
- Hysterisch gedrag van kinderen eerst mondeling proberen te stoppen en, indien dat niet werkt, door verantwoord vastpakken tot rust brengen om de fysieke veiligheid van alle betrokkenen te garanderen.

Toiletgebruik:

Kinderen van de onderbouw en de laagste groepen van de middenbouw mogen geholpen worden bij het verschonen.

Er zijn aparte jongens en meisjes toiletten. Voor de meisjes in de bovenbouw zijn er speciale voorzieningen.

3. Racisme en discriminatie

Onze school heeft een multiculturele samenstelling. Dat houdt in dat er verschillende groepen zijn met hun eigen cultuur. Iedere groep heeft zijn eigen aard: huidskleur, levensovertuiging, volksgewoonten zoals kleding en voedsel enz. Daarnaast beheerst een aantal ouders de Nederlandse taal onvoldoende.

Dit vraagt van allen die bij school betrokken zijn extra inzet en aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle kinderen. Dat wordt op de volgende manier vorm gegeven:

- De leerkracht behandelt alle kinderen en hun ouders gelijkwaardig.
- Hij/zij gebruikt geen racistische en/of discriminerende taal.
- De leerkracht ziet er op toe dat de leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen racistische of discriminerende houding aannemen in taal en gedrag binnen school.
- De namen van leerlingen, die tijdens het buitenspelen betraapt worden op racistische/discriminerende taal en/of gedragingen worden doorgegeven aan de eigen groepsleerkracht zodat hij/zij hierop in kan spelen en er een aantekening van maakt. Bij herhaling worden de ouders ingelicht.
- De leerkracht neemt duidelijk afstand van racistisch en of discriminerend gedrag van collega's, ouders en andere volwassenen binnen de school. Hij/zij maakt dit ook kenbaar.

Voor ouders van kinderen die onze school bezoeken geldt:

- Ouders gebruiken geen racistische en/of discriminerende taal binnen school of op het schoolplein over andere ouders en andere kinderen.
- Ouders maken geen racistische en/of discriminerende opmerkingen naar de leerkracht van hun kind.
- Ouders gebruiken geen grof taalgebruik naar de leerkrachten, naar kinderen of naar andere ouders binnen school of op het schoolplein.
- Indien ouders zich niet houden aan bovengenoemde afspraken, kan hen gevraagd worden om niet meer in de school of op het schoolplein te komen.

4. Privacy

Onze manier van werken brengt met zich mee dat meerdere personen met een bepaald kind te maken krijgen. Het is goed om de privacy van kinderen en ouders te beschermen. De leerlingendossiers zijn opgeborgen in een afgesloten kast die alleen toegankelijk is voor de leerkrachten, de intern begeleider en de directie. Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties en uitslagen van testen worden als privacygegevens beschouwd. Degene die deze gegevens heeft gekregen, mag ze alleen binnen school gebruiken ten dienste van een goede begeleiding van de leerling. Andere, aan school verbonden personen, kunnen ook over deze gegevens beschikken als dat in het belang is van het kind. De ouders wordt om toestemming gevraagd om de gegevens aan derden te verstrekken. Dit is opgenomen in het aanmeldingsformulier.

5. Tot slot

Om op een goede manier te kunnen werken vinden wij het ook belangrijk dat:

- Wij binnen de gestelde regels ons hart kunnen volgen.
- Wij uit moeten kunnen leggen wat wij doen en waarom wij het op die manier doen.
- Er een grote mate van openheid is naar alle betrokkenen.

Bij zaken, die niet in de gedragscode van onze school genoemd worden, beslist de directie na overleg met het team.

Team van basisschool Theresia